

Nederlandse post in Boedapest

Deze foto werd in de zomer van 1939 gemaakt in de tuin van de Theologische Universiteit in Kampen. Hierop staan onder andere twee Hongaarse studenten. Miklos Gal staat linksboven en daarnaast staat Desiderius Pomothi. Verder staan de directrice van het hospitaal en studenten uit Duitsland en Oekraïne erop. | beeld adc kampen

23 juni 2017, 03:00

Linda Stelma

Hongarije en Nederland lijken op elkaar: allebei zijn het kleine landen en hebben ze een rijke gereformeerde geschiedenis. Donderdag ontmoetten Hongaren en Nederlanders elkaar in de Theologische Universiteit in Kampen.

► Kampen

Twee jaar geleden kwam historicus George Harinck erachter dat er in Boedapest een interessant archief te vinden is: dat van de Hongaar Jenő Sebestyén. In de verzameling zitten honderden Nederlandse brieven. Sebestyén leefde van 1884 tot 1950 en was een geestverwant van Abraham Kuyper. Hij studeerde theologie in Utrecht van 1907 tot 1910. Via via kwam hij in contact met theoloog, predikant, staatsman en journalist Kuyper. In 1913 vroeg Sebestyén aan Kuyper of hij zijn 'Stone-lezingen', Het Calvinisme genaamd, mocht vertalen in het Hongaars. Dat vond Kuyper goed, mits hij tien Hongaarse exemplaren van het boek zou krijgen.

George Harinck, historicus en hoogleraar aan onder meer de vrijgemaakt-gereformeerde Theologische Universiteit (TU) van Kampen vertelde donderdag enthousiast over de Hongaarse theoloog, die uiteindelijk heel sterke banden met Nederland zou krijgen. Hij deed dat op de conferentie 'Een gedeeld erfgoed: Hongaars-Nederlandse gereformeerde relaties door de eeuwen heen'. Doel van de conferentie was om in het kader van 500 jaar Reformatie de relatie aan te halen tussen Hongarije en Nederland, mede door te laten zien wat de kerkelijke en theologische banden zijn.

Er waren zo'n 35 mensen aanwezig bij de bijeenkomst in de universiteit in Kampen: Hongaren, Nederlandse Hongaren en Nederlanders die 'iets' hebben met de Nederlands-Hongaarse betrekkingen.

ambassadeur

De Hongaarse ambassadeur in Nederland, András Kocsis, was een van de sprekers. Het initiatief van de bijeenkomst lag ook bij de Hongaarse ambassade. Die betrok de universiteit in Kampen erbij als partner. Verder hield de Hongaarse bisschop Károly Fekete uit Debrecen een toespraak, waarin hij de 'sterke verbondenheid' met 'broeders en zusters' in Nederland benadrukte. 'Vanuit het raam van mijn werkkamer in Debrecen zie ik iedere dag het monument dat eraan herinnert dat Michiel de Ruyter in 1676 zesentwintig Hongaarse priesters bevrijdde', vertelt hij. Het is maar één van de vele geschiedkundige feiten van banden tussen Hongarije en Nederland waaraan hij en andere sprekers refereren. Een ander feit: in de jaren tussen de twee wereldoorlogen studeerden er Hongaarse theologiestudenten in Nederland. Naar schatting zijn dat er tachtig geweest. Twintig daarvan volgden lessen in Kampen. Een medewerkster van het Archief- en Documentatiecentrum wist een foto op te duikelen waarop twee Hongaarse studenten staan.

eeuwen

De contacten tussen Nederlandse en Hongaarse protestanten gaan heel wat eeuwen terug, schetst Jos Colijn. Hij is binnen de TU verantwoordelijk voor de internationale contacten. 'Hongaren hadden aan het einde van de 15e eeuw al interesse in de Moderne Devotie van Geert Grote. En als de Reformatie in Nederland doorbreekt, komen Hongaren vooral in de 17e en 18e eeuw ook naar Nederland. Ze gaan theologie studeren in plaatsen als Harderwijk, Leiden en Franeker', vertelt Colijn. De relatie die er is met Hongaarse kerken is wel uniek volgens hem. 'Ik denk dat het komt doordat we als landen in bepaalde opzichten op elkaar lijken. Hongarije is ook een vrij klein land en in beide landen is "gereformeerd" een paar eeuwen lang de belangrijkste godsdienst geweest. Ik denk dat er daarom veel herkenning is over en weer, zowel in de gereformeerde traditie als in de gereformeerde leer.'

boek

De conferentie in Kampen staat niet op zichzelf. Kerkhistoricus Maarten Aalders heeft het archief in Boedapest onderzocht en gaat er een boek over schrijven. Volgend jaar is er waarschijnlijk een conferentie in Hongarije over de Nederlands-Hongaarse relatie, voornamelijk gebaseerd op de honderden Nederlandse brieven in het archief van Jenö Sebestyén. <

Copyright © 2017 Nederlands Dagblad, gerealiseerd door [Liones](#)